

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл жирлегә Советы

КАРАР

Кәрәкәшле ав.

№ 24

23 декабрь 2017 ел

Кәрәкәшле авыл жирлегенен
шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле
нормативларын раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.4 маддәсе, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, Кәрәкәшле авыл жирлегә Уставының 31 маддәсе нигезендә, Кәрәкәшле авыл жирлегә Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлегенен шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын расларга.

2. Әлеге карарны Кәрәкәшле авылы, М.Зәкиев ур., 47 адресы буенча урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм веб-адрес буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>, Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә веб-адрес буенча урнаштырырга: www.yutaza.tatar.ru.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Кәрәкәшле авыл жирлегә башлыгына йөкләргә.

Кәрәкәшле авыл жирлегә башлыгы:

А.Г.Дәүләтгәрәев

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл җирлеге Советының
2017 елның 23 декабрендәге
24 санлы карарына 1 кушымта

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КӘРӘКӘШЛЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ
ПРОЕКТЛАШТЫРУНЫҢ ҖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ**

2017 ел

ЭЧТӨЛӨК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛЭМЭЛЭР	6
2. ИСЭПЛЭҮ КҮРСЭТКЕЧЛЭРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӨЛӨРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ	7
3. КӘРӘКӘШЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ	7
4. ТӨП ӨЛӨШ	9
4.1. Халыкны электр, жылылык, газ, су белән тээмин итү һәм су белән тээмин итү объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре.	9
4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә һәм жирлекнең, Кәрәкәшле авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларына караган транспорт объектларының минималь рөхсәт ителгән минималь дәрәжәдә тээмин ителүенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлелеге максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;.....	10
4.3. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкы өчен социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тээмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеш объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; Кәрәкәшле авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәп-хисап күрсәткечләре;	11
4.4. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкын физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;. ...	11
4.5. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкын физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;. ...	12

- 4.6. Исәп-хисап күрсәткечләре халык өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлелеге максималь дәрәжәдә рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;..... 12
- 4.6.1. Урыссу бистәсе халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 11 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк..... 12
- 4.7. Жирлек халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;..... 13
- 4.8. Авыл жирлеген халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;..... 13
- 4.9. Кәрәкәшле авыл жирлеген халкын ритуаль хезмәтләр күрсәтү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;. 14
- 4.10. Авыл жирлеген халкын социаль тәэмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэмин итүнең минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлелеге максималь дәрәжәдә рәхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;. .. 14
5. КӘРӘКӘШЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕН ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӨГЕН ОБЪЕКТЛАРГА НОРМАТИВ ИХТЫЯҖЫН БИЛГЕЛӘУ, ӘЛЕГЕН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӨР 14
- 5.1. Электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектларына халыкның норматив ихтыяжларын билгеләү, әлеген объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнөр. 14

5.2. Торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяжларын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	18
5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр	18
5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләренең исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятьне һәм халыкның керем дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.	18
5.4. Авыл җирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр	19
5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр..	19
5.6. Авыл җирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.....	20
5.7. Кәрәкәшле авыл җирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр.....	21
5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр	22
5.8.5. Яңа җирләү урыннары булдыру, гамәлдәге җирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.	22

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлегенен шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының норматив-хокукий актлары нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге нормативлар белән жайга салынмаган мәсьәләләр «техник жайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән жайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлегенә субъектлары өчен мәжбүри.

1.4. Шәһәр төзелеше проектларының жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар жирлекнең жирле әһәмияттәге объектлары белән тәэмин ителешен минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләрен; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.

1.6. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкының тәэмин ителешен минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган жирле әһәмияттәге объектларга түбәндәге өлкәләргә карый торган объектлар керә:

Халыкны электр, жылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу; авыл жирлекләре чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;

социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелешен үстерүгә дәүләт ярдәме турында;

мәдәният, массакүләм ял, ял;

мәгълүматлаштыру һәм элемент;

физик культура һәм массакүләм спорт;

көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару;

төзекләндерү һәм яшелләндерү;

ритуаль хезмәтләр күрсәтү;

социаль тәэмин итү һәм социаль яклау.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге өлешләрне ала:

төп өлеше (Кәрәкәшле авыл жирлеге халкын жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

Кәрәкәшле авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларга норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;

Кәрәкәшле авыл жирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘПЛӘУ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Кәрәкәшле авыл жирлегенең территориаль планлаштыру документларын, Кәрәкәшле авыл жирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган территорияне планлаштыру документларын әзерләү, Килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлеге нормативлар белән билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтәлешен тикшереп торы һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре үтәлү өчен мәжбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. КӘРӘКӘШЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеге территориясенең кыскача характеристикасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, жирлекнең башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән.

№ п/п	Күрсәткеч исеме	Характеристика
1	Жирлек территориясенен муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында урнашуы	Каракашлы авыл жирлегә Бәйрәкә, Ташкичү, Ютазы авыл жирлекләре, Азнакай һәм Бөгелмә муниципаль районнары белән чиктәш.
2	Жирлек чикләрендәге территориянең гомуми мәйданы, га	12900 га
3	Жирлек составына керүче торак пунктлар исемлеге	Каракашлы Авылы, Салкын Чишмә Авылы, Ак Чишмә Авылы, Урал Бистәсе, Каракашлы тимер юл разъезы поселогы, Байрякино тимер юл разъезы поселогы.
4	2016 елның 1 гыйнварына даими халык саны, 1 кеше.	1081кеше.
5	2016 елның 1 гыйнварына халык тыгызлыгы, кеше/кв. км	1081кеше/129 кв.км.
6	2025 елга даими халык саны фаразы	1000чел.
8	2016 елның 1 гыйнварына жирлекнең торак фонды	
	всего, тыс. кв. метров площади жилья	27
9	барлыгы, мең кв. метр торак мәйданы	27000кв.м./1081кеше
10	Халыкның торак белән тәэмин ителеше дәрәжәсе, кв.м / кеше.	
	Шәһәр жирлегә территориясендә табигый-климат шартлары	I B
	климат районы (климатик районлаштыру картасы нигезендә төзелеш өчен)	5
	сейсмик куркыныч дәрәжәсе (баллар)	уңайлы

3. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Халыкны электр, жылылык, газ, су белән тээмин итү һәм су белән тээмин итү объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлегә халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре.

4.1.1. Торак пунктларны төзү буенча инженерлык жиһазлары системаларын территорияль планлаштыру документлары һәм жирлекнең су белән тээмин итү, канализация, электр, жылылык һәм газ белән тээмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк, ул билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган.

Өлеге тармак схемаларында технологиянең, егәрлекнең, инженерлык челтәрләренен күләмнәренен принципияль мәсьәләләре хәл ителергә тиеш, схеманы гамәлгә ашыру чираты буенча киңәшләр бирелде.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче Таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның тээмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территорияль үтемлек дәрәжәсе
1	Электр белән тээмин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары, төрле көчәнешләрдәге электр челтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының электр энергиясе белән 100 процент тээмин ителеше; Торак урамнарның 100 процент яктыртылышы	билгеләнми
2	Жылылык белән тээмин итү системасы объектлары, шул исәптән: үзәкләштерелгән: котельныйлар, жылылык электростанцияләре, жылылык челтәрләре; үзәкләштерелгән: автоном һәм индивидуаль котельныйлар, фатир жылылык генераторлары, жылылык челтәрләре	Торак һәм ижтимагый биналарның жылылык энергиясе белән 100 процент тээмин ителеше	билгеләнми

3	<p>Үзэкләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы объектлары:</p> <p>газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлары, газ җайга салу пунктлары, газ бүлү челтәрләре</p>	Торак биналарны газ белән тәэмин итү 100% *	билгеләнми
4	<p>Үзэкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары:</p> <p>су белән тәэмин итү чыганақлары, су алу корылмалары, су саклау өчен савытлар, суүткәргечләр</p>	Торак һәм иҗтимагый биналарны су белән тәэмин итү 100%	билгеләнми
5	<p>Су бүлү системасы объектлары**, шул исәптән:</p> <p>үзэкләштерелгән:</p> <p>чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торбалары;</p> <p>үзэкләштерелгән:</p> <p>локаль чистарту корылмалары, атланма станцияләре, канализация торбалары</p>	Торак һәм иҗтимагый биналарның 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми

* торак биналарны стационар электр плитәләре белән жиһазлаган очракта, шәһәр яки аларның өлешләре өчен газ белән тәэмин итү системаларының булмавы рөхсәт ителә

** исәп-хисап күрсәткечләре яңгыр канализациясенә кагылмый

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә һәм жирлекнең, Кәрәкәшле авыл жирлегә халкының жирле эһәмияттәге объектларына караган транспорт объектларының минималь рөхсәт ителгән минималь дәрәжәдә тәэмин ителүенең исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлелегә максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;

4.2.1. Автомобиль транспорты барлык биналарга һәм корылмаларга да барып житәргә тиеш.

4.2.2. Халыкны административ үзәкләр, кишетләр, базарлар янындагы жәяүлеләр юллары (тротуарлар, мәйданчықлар, баскычлар) белән тәэмин итү дәрәжәсе «пик» сәгатенә 0,3 кеше/кв.метрдан да артык түгел; завод алды мәйданнарында, спорт-тамаша учреждениеләре янында – 0,8 кеше/кв. метрдан да артык түгел.

4.2.3. Кәрәкәшле авыл жирлегә халкы өчен жәмәгать транспорты тукталышларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә үтөмле булуын исәпләү күрсәткечләрен 3 нче

таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Әлеге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

№ п/п	Объектның исеме	Халык өчен территориаль үтемлек дәрәжәсе (метр)
1	Тулаем алганда, торак пункт буенча	500

4.3. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкы өчен социаль яклауга мохтаж гражданның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеш объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; Кәрәкәшле авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 8 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

8 таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (кв.м / кеше)		Халык өчен территориаль үтемлек дәрәжәсе
		2015 ел	2015 ел	
1	Жилые помещения в поселении	27000/1101 кеше	27000/1000 кеше	билгеләнмәгән
<p>Искәрмә.</p> <p>Киләчәктә исәп-хисап күрсәткечләре 2025, 2035 елларда ирешелгән торак урыннарының гомуми мәйданы белән тәэмин ителешнең фактагы минималь дәрәжәсен исәпкә алып корректилана.</p>				

4.4. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкын физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 таблица

№ п/п	Объект исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль үтемлек дәрәжәсе
1	Клуб учрежденияләре	урын/ 1000 кеше.	450 урын Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты 50 урын Салкын-Чишмә авыл клубы
2	Авыл китапханәләре	мең берәмлек саклау	Кәрәкәшле китапханәсе

		берәмлеге-1000 кеше.; 2 урын-1000 кеше.	18000 китап; 16 урынга уку залы Салкын-Чишмә китапханәсе 8786 китап Уку залы юк
<p>Искәрмә.</p> <p>1. Азрак исәп-хисап күрсәткечен зур торак пунктлар өчен кабул итәргә кирәк.</p> <p>2. Объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә, 30 минутлык жәяүлеләр йөри алырлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк.</p> <p>3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 елдагы 42 номерлы карары нигезендә, 2019 елга кадәр клуб учреждениеләре һәм китапханә хезмәтләре белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсе гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәжәсендә кабул ителә.</p>			

4.5. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкын физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 10 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 10

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль үтемлек дәрәжәсе
1	Спорт заллары	0,1929 кв. метров майдан идән 1000 кешегә.	билгеләнмәгән
2	Яссылык спорт корылмалары	0,45 кв. метр 1000 кешегә.	билгеләнмәгән

4.6. Исәп-хисап күрсәткечләре халык өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлеге максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре;

4.6.1. Кәрәкәшле авылы халкын мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 11 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

11 таблица

№ п/п	Объектның исеме	Үлчәү берәмлеге	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Почта элемтәсе бүлгеге	1 объект – авыл җирлеге	

4.6.2. Авыл җирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының территорияль яктан мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Җирлек халкының көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын җыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл җирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Халык өчен каты көнкүреш калдыкларын җыю өчен контейнер майданчыкларының территорияль яктан мөмкин булган дәрәжәсенен (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан, ял итү урыннарыннан ераклыктан) максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән күрсәткече 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл җирлеге халкын төзекләндерү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләре;

4.8.1. Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенен исәп-хисап күрсәткечләрен 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

12 таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (кв. метр / кеше)	Халык өчен территорияль үтемлек дәрәжәсе
1	Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр, барлыгы:	195700кв.м./1081кеше	билгеләнми

4.9. Кэрэкэшле авыл жирлеге халкын ритуаль хезмэтлэр күрсөтү объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

4.9.1. Жир кишәрлекләре күләмен 21 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

13 таблица

№ п/п	Объектның исеме	Халыкның тээмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе (га/1 мең кеше)	Халык өчен территориаль үтемлек дәрәжәсе
1	Традицион күмү зираты	Гомуми мәйданы -7,69 га	билгеләнмәгән

4.10. Авыл жирлеге халкын социаль тээмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; халык өчен мондый объектларның территориаль үтемлекке максималь дәрәжәдә рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын даими саклау урыннары белән тээмин ителеш дәрәжәсе жиңел автомобильләренң даими саклау урыннарының гомуми саныннан 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган), шул исәптән инвалидларның кресло-коляска автомобильләре өчен махсус урыннарның 5% ына тигез булырга тиеш.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тээмин итү дәрәжәсен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре янында жиңел автомобильләрне кыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган) кабул итәргә кирәк.

4. КЭРЭКЭШЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ЭҺЭМИЯТТЭГЕ ОБЪЕКТЛАРГА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ, ЭЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТЭКЪДИМНЭР

5.1. Электр, жылылык, газ һәм су белән тээмин итү, ташландык суларны агызу объектларына халыкның норматив ихтыяжларын билгеләү, элөгө объектларны урнаштыру буенча тэкъдимнэр.

5.1.1. Электр белән тээмин итү системаларын проектлауны «шәһәр электр челтәрләрен проектлау буенча Инструкция» 34.20.185-94 РД (2 бүлек), СП 31-110-2003 «торак һәм жәмәгәт биналарының электр жайланмаларын проектлау һәм монтажлау» (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААЖнең

техник сәясәте турындагы 2006 елның 2 июнендәге нигезләмә (2 бүлек) таләпләренә туры китереп билгеләнә торган электр чыганаclarына электр нагрузкасы күрсәткечләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торак пунктлар территорияләренә чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенә эреләнгән күрсәткечләр 15 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 15

Халык саны (мең кеше) (кВт/кеше)	Табигый газда плитәләр			со стационарными электрическими плитами		
	куелган торак пункт стационар электр	в том числе:		в целом по населенному пункту	в том числе:	
		центр	микрорайоны /кварталы застройки		центр	микрорайон ы /квартал
тулаем алганда,	0,51	0,39	0,50	0,62	0,49	

Искәrmә:

1. Торак пункт үзәге төшенчәсе астында төрле административ, мәдәни, уку учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.
2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләмәләр исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланьрга кирәк: табигый газда плитәләр куелган торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәге территориясендә зур әһәмияткә ия булырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнешен сайлау, перспективалы электр йөкләнешләренә үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре комплексы челтәрләренә перспективалы үсешә схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләренә киеренкелеге исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 я 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәэмин итү системасының көчәнеше, энергия трансформациясе баскычларының иң аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якын арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы иң максатка ярашлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проектлауны электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 2 июнендәге «ФСК ЕЭС» ААЖнең техник сәясәте турындагы Нигезләмәнең 2 бүлегә таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү жайланмалары һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельләргә һава электр линияләре күчү пунктлары ябык типтагы проектларга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа жылылык белән тәмин итү системаларын проектлау һәм төзү, гамәлдәге жылылык белән тәмин итү системаларын реконструкцияләү һәм үстерү жирлекне жылылык белән тәмин итүнең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Жылылык белән тәмин итү системаларын проектлауны кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 «туры килү-килмәүне бәяләү. Күчәмсез милек объектларына экологик таләпләр» (А кушымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылылык белән тәмин итү чыганаclarын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылылык йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылылык белән тәмин итү чыганаclarын, жылылык пунктларын урнаштыру акустик исәп-хисаплар белән нигезләнәргә тиеш.

Трассаларны һәм жылылык челтәрләрен салу ысулларын «жылылык челтәрләре» СНИП 41-02-2003 (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп карарга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәмин итүнең гамәлдәге системаларын проектлау һәм төзү, реконструкцияләү һәм үстерү СНИП 42-01-2002 «газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлеге кагыйдәләре» таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тәмин итү һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Газ куллануның эреләндерелгән күрсәткечен күләмдә кабул итәргә кирәк:

үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү булганда-бер кешегә елына 120 куб. м – ;

кайнар су белән тәмин иткәндә, газ су жылыткычлардан-бер кешегә елына 300 куб. м;

кайнар су белән тәмин ителмәгән очракта-бер кешегә елына 180 куб.м.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнашырга тиеш.

Газ өстәмә пунктларны торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, аскы яктан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү челтәрендә газ басымын киметү һәм жайга салу өчен газ жайга салу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проектларга кирәк.

Газ жибәрү пункттын район үзәгендә урнаштырырга кирәк, район йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр якын.

Торак пунктларда аерым торучы газ жайга салучы пунктларны биналар һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ басымы булганда, газ регулятор пунктына 0,6 МПа – 10 метрга кадәр тапшырганда;

газ басымы 0,6 – 1,2 МПа – 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәэмин итү системаларын проектлау, шул исәптән су белән тәэмин итү чыганаclarын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 таләпләренә туры китереп эшләнергә тиеш: СНИП 2.04.01-85* «биналарның эчке суүткәргечләре һәм канализациясе», СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.02-84* «су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «эчәргә яраклы су. Үзәкләштерелгән эчәргә яраклы су белән тәэмин итү системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су белән тәэмин итү системаларының куркынычсызлыгын тәэмин итүгә гигиеник таләпләр», СанПин 2.1.4.1175-02 «үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларының сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганаclarны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* «үзәкләштерелгән хужалык-эчәр су белән тәэмин итү чыганаclarы. Су белән тәэмин итү һәм эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары " СанПин 2.1.4.1110-02;

Халыкның хужалык-эчәргә яраклы ихтыяclarы өчен тәүлеклек уртача (бер ел эчендә) куллануның эреләндерелгән күрсәткечен күләмдә кабул итәргә кирәк:

эчке суүткәргеч һәм канализация белән тәэмин ителгән биналар өчен, ванналар һәм жирле су жылыткыclar белән тәэмин ителгән биналар өчен – тәүлегенә 200 литр;

эчке су һәм канализация белән тәэмин ителгән биналар өчен үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин итү – тәүлегенә 270 литр.

Су алу корылмаларының тибын һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су челтәрләрен божра белән проектларга кирәк. Тупиковые линия суүткәргечләр кулланырга рөхсәт ителә:

авария вакытында су белән тәэмин итүдә өзеклек булган очракта житештерү ихтыяclarына су бирү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаган хужалык-эчәргә яраклы ихтыяclarына су бирү өчен;

янгынга каршы яки хужалык-янгынга каршы ихтыяclarга су бирү өчен, линиянең озынлыгы 200 метрдан да артык түгел.

Бина һәм корылмаларның эчке суүткәргеч челтәрләре белән тышкы су челтәрләрен божралау рөхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СНИПның актуальләштерелгән редакциясе 2.04.01-85* "эчке суүткәргеч һәм биналарны канализацияләү», СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85*" Канализация. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр

төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына семинар-киңәшмә узды (12 бүлек).

Көнкүреш суларын тәүлеклеклек уртача су белән тәмин итү, территориягә су сибүгә һәм Яшел утыртмаларга су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек су куллануга тигез дәрәжәдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшлэгәндә шәһәр торак пунктлары өчен тәүлеклеклек уртача (бер ел эчендә) су бүлүне 1 кешегә 550 л/тәүлегенә кабул итү рөхсәт ителә.

Агынты суларның чистарту корымалары майданчыгын жылы чорда жыллар өчен, су агымы буенча түбәнрәк булган торак пунктның торак төзелешенә карата юнәлеш жыллар өчен аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.2. Торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында халыкның норматив ихтыяжларын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар челтәренә үткәрүчәнлек мөмкинлеге автомобильләштерү дәрәжәсеннән чыгып билгеләнә.

2025 елга кадәр исәп-хисап чорына авыл җирлекләре өчен 1000 кешегә тигез 400 автомобиль кабул итәргә кирәк. Әһәмияте торак пунктның җирле шартларына бәйле рәвештә, киметергә яки арттырырга рөхсәт ителә, әмма 20% тан да артык түгел.

5.2.2. Магистраль урамнарда һәм авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә көйләнә торган хәрәкәт юлларында 200-300 метр интервалы белән җәяүлеләр кичү юлларын бер дәрәжәдә күздә тотарга кирәк.

5.2.3. Жәмәгать транспортының тукталыш пунктлары арасындагы ераклыкны 400-600 метрга кадәр кабул итәргә киңәш ителә.

5.2.4. Торак пунктлар һәм җирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (11 бүлек, кушымталар һәм, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләренә исәп-хисап күрсәткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятьне һәм халыкның керем дәрәжәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелешенә характерына туры китереп, 16 таблицада китерелгән төзелеш төрләре бүленә.

№ п/п	Торак төзелеше тибы	Төзелеш характеристикалары
1	Азкатлы торак төзелеше, биеклеге 3 катка кадәр булган	индивидуаль усадьба төзелеше биеклектәге 3 катка кадәр блокланган торак йортлар белән төзү; биеклеге 4 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү

5.3.3. Торак төзелешенең төрләрен бүлеп бирү, аларны оештыруга карата таләпләрне билгеләү Кәрәкәшле авыл жирлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.4. Торак пунктларда торак төзүнең норматив параметрлары СНИП 2.07.01-89 бүлеге таләпләре нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, элге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренә булган ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурилыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.4.2. Элге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары челтәре белән үзара бәйләнеше исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре күләмен проектлау биремә нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем бирү мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән бергә алып бару рәхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемент

операторы тарафыннан хезмэт күрсәтү өчен кирәкле булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элементә челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элементә объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре майданын 18 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 18

№ п/п	Объектның исеме	Площадь участка
1	Почта элементәсе бүлеге	700 – 1200 кв. метр
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
3	Автоматик телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40 – 100 кв. метр
5	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1 – 0,15 га
6	Блок-чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05 – 0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50 – 70 кв. метр
8	Кабельле телевидениенен техник үзәге	0,3 – 0,5 га

5.5.3. Элементә предприятиеләре биналарын, зарарлы, коррозия-актив, күңелсез сөрүлек матдәләре һәм тузаннары бүлеп бирү чыганагы булган күрше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.4. Элементә линияләрен урнаштыру «элементә линияләре өчен жир бүлеп бирү нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

5.6. Авыл жирлегә халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэмин ителгән каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер майданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер майданчыкларының тиешле күләмен билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыклар жыелу нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме алар оешкан чорда калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдыкларын жыю нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89* таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына "түгәрәк өстәл" үткәрелде.

Жыелган көнкүрөш калдыктарының исәп-хисап санын даими (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыктарга кирәк.

Таблица 19

Көнкүрөш калдыктары төрләре	Елына 1 кешегә көнкүрөш калдыктары саны	
	кг	литр
Каты: су, канализация, үзәк жылылык һәм газ белән тәэмин ителгән торак биналардан; башка торак биналардан	190 – 225 300 – 450	900 – 1000 1100 – 2000
Ижтимагый биналарны исәпкә алып, каты көнкүрөш калдыктарының гомуми саны	280 – 300	1400 – 1500
Сыек изогребов (канализация булмаганда)	–	2000 – 3500

5.6.3. Контейнер майданчыктарын торак йортлардан, балалар, дөвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт майданчыктарыннан һәм халык ял итә торган урыннардан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер майданчыкта урнашкан чүп-чар өчен контейнерлар саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы белән тәэмин ителмәгән торак йорт территориясендә сыек көнкүрөш калдыктарын жыю өчен ишегалды юынтыларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Кәрәкәшле авыл жирлеге халкының төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында, әлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт төзелеше кысаларында төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләренң чагыштырма авырлыгы (төзелеш территориясенә яшелләндерү дәрәжәсе) 55% тан да ким булмаска тиеш, ә торак район территориясе чикләрендә – 25% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән территорияләрне, үзбушаткыч агач һәм куак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендә урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел үсентеләрен, аның планлаштыру структурасын һәм жирле шартларын исәпкә алып, бердәм система рәвешендә карарга кирәк.

Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганда һәм реконструкцияләгәндә гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рәвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми кулланылыштагы яшелләндерү объектлары майданнарын күләмдә кабул итәргә кирәк:

парклар-10 гектардан да ким түгел;

бакчалар-кимендә 3 га;

скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә төзекләндерү һәм яшелләндерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларның параметрларын, СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе нигезендә, кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәрхүмнең мәетен яки жәсәдләрен бирү юлы белән жирләү юлы белән традицион күмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр китерелә.

5.8.2. Зират өчен жир участогы күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халык санының перспективалы үсешен, үлем коэффициентын, гамәлдәге зиратларның булуын, жир участогы нормасын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларның торак төзелеше территориясенә карата аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа жирләү урыннары булдыру, гамәлдәге жирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Зиратларны торак, жәмәгать биналарынан, спорт-сәламәтләндерү һәм санатор-курорт объектларынан ераклыкта урнаштырырга кирәк:

100 метр – зиратның майданы 10 гектардан ким;

300 метр – зиратның майданы 10-20 гектардан алып 20 гектарга кадәр;

500 метр – зиратның майданы 20дән 40 гектарга кадәр;

50 метр – авыл, ябык зиратлар һәм мемориаль комплекслар өчен.

5.8.7. Зираттан алып халыкны үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү чыганагының су алу корылмаларына кадәр ераклык 1000 метрдан да ким булмаска тиеш.

5.8.8. Зират өчен бирелгән Участок түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

торак пункттан, ачык сулыклардан һәм сулыклардан капма-каршы якка авышу;

су басу зонасынан читтә урнашкан;

грунт суларының максималь торышы булган жир өслегеннән 2,5 метрдан да ким булмаган грунт суларының торышы дәрәжәсенә ия булу;

коры, пористая туфракка (супесчанка, Комлы) 1,5 метр тирәнлектә һәм аннан да түбәнрәк, туфракның дымлылыгы 6-18% чикләрендә.

5.8.9. Зират территориясендә түбәндәге зоналарны бүлеп бирергә кирәк:

керү юлы (автотранспортка керү һәм керү урыны, хужалык керү юлы, автотранспорт өчен стоянка);

ритуаль (матәм йолалары, дини корылмалар, ял итү өчен майданчыклар урнаштыру белән);

административ-хужалык (административ-көнкүреш бинасын, жәмәгать жыештыру урыннарын урнаштыру белән);

каберлекләр зонасы (зират территориясенә гомуми майданының 65 – 75% ын тәшкит итә);

Яшел саклау зонасы (зират территориясе периметры буенча урнашкан).

5.8.10. Зиратлар территориясендә дә күздә тотарга кирәк:

юл челтәре;

су сиптерү;

тышкы яктырту.

5.8.11. Жир кишәрлекләре күләмен 21 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 21

Бер урында жирләү саны бер дәрәжәдә	Жирләү участогы күләме	
	Киңлеге, метрларда	Длина, метров
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукий актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:

Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ санлы Федераль закон;

1996 елның 12 гыйнварындагы "Жирләү һәм жирләү эше турында»гы 8-ФЗ санлы Федераль закон;

2010 елның 25 декабрәндәге «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 98-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы законы;

"2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында"гы 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 санлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән)

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.04.02-84 * " су белән тәмин итү.

Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.04.03-85* «Канализация.

Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар»;

СП 59.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНИП 35-01-2001 "биналар һәркем ала алырлык"

халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен корылмалар;

СанПиН 42-128-4690-88 «торак урыннар территорияләрен карап тоту буенча санитар кагыйдәләр»;

2.1.1279-03 «зиратларны, зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм карап тотуга гигиеник таләпләр»;

Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяжын билгеләү методикасы.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.10.1999 ел, № 1683-р күрсәтмәсе белән расланган Социаль инфраструктура объектлары турында;

№ 11-01-2002 " Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртібе турында тәкъдимнәр

Федерация Советы;

Татарстан Республикасы шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары,

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрдәге 1071 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы шәһәр төзелеше проектлаштыруның җирле нормативлары.

6.3. Нормативларны әзерләгәндә исәпкә алынды:

авыл җирлегенең административ-территориаль бүленеше;

җирлекнең социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы;

табигать-климат шартлары;

авыл җирлегенең социаль-иқтисади үсеш программалары;

социаль-иқтисадый үсеш фаразы;

жирле үзидарэ органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре

6.4. Нормативларның төп өлешендә авыл жирлеге халкының тәэмин ителешенә

минималъ рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән жирле әһәмияттәге объектлар исемлегә Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексының 29.2 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләре, шулай ук нормативлар проектын эшләү буенча техник задание белән билгеләнгән.

5.